SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	25/6583
Dok.nr:	25/40802
Arkiv:	FE-146
Saksbehandler:	Trond Stenhaug
Dato:	19.11.2025

Eierskapsmelding for Sortland kommune 2025

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 121/25	Formannskapet	27.11.2025
PS - 109/25	Kommunestyret	11.12.2025
PS - 007/26	Kommunestyret	26.02.2026

Kommunestyret VEDTAK:

1. Eierskapsmelding 2025 vedtas, og erstatter Eierskapsmelding 2021.
2. Kommunedirektøren foretar jevnlig oppdatering av relevant selskapsinformasjon i meldingens Del 2.
3. Kommunedirektør legger frem rullering av Eierskapsmelding til Kommunestyret innenfor hver valgperiode.
4. Kommunedirektør legger frem Eierskapsmelding årlig for Formannskapet som grunnlag for diskusjon av kommunens eierstyring.

Kommunestyret ber om at Eierskapsmeldingen suppleres med et eksplisitt og bindende prinsipp om at styrene i kommunale selskaper med betydelig finansiell risiko eller store verdier som hovedregel skal bestå av profesjonelle styremedlemmer med relevant fagkompetanse innen økonomi, jus, eiendom og virksomhetsstyring

1. Årshjul for eieroppfølging

Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide og legge frem et forpliktende årshjul for kommunens eieroppfølging.
Årshjulet skal minimum inneholde:

- Plan for generalforsamlinger/representantskapsmøter
- Rutiner for styreopplæring for kommunens styremedlemmer
- Årlig eierdag med kommunestyret
- Faste dialogmøter/eiermøter med kommunalt eide selskaper
- Årlig rapportering om måloppnåelse og risikovurdering

Kommunedirektøren bes redegjøre for om og hvordan et eierskapssekretariat er etablert i tråd med eierskapsmeldingens forutsetninger, og eventuelt fremme forslag til organisering.

Eierskapsmeldingen oppdateres med

- En komplett oversikt over eierskapene til Sortland kommune, dvs. selskaper, foretak og interkommunale samarbeid hvor kommunen har eierinteresser (direkte eller indirekte)
- Formålet med eierskapet. En tydeliggjøring om hva en aktiv og god eierskapspolitikk innebærer for Sortland kommune
- Prinsipper for eierstyring. Hvordan selskapene ivaretar samfunnsansvar, bidrar til et seriøst arbeidsliv og forebygger korrupsjon. Sortland kommune bør stille krav til etikk, åpenhet og bærekraft og følge opp at selskapene arbeider for FNs bærekraftsmål, har rutiner mot arbeidslivskriminalitet og stille krav til tilknytning til styrevervregister

- Strategier for eierskapet

Innstilling fra Formannskapet - 27.11.2025 - 121/25

1. Eierskapsmelding 2025 vedtas, og erstatter Eierskapsmelding 2021.
2. Kommunedirektøren foretar jevnlig oppdatering av relevant selskapsinformasjon i meldingens Del 2.
3. Kommunedirektør legger frem rullering av Eierskapsmelding til Kommunestyret innenfor hver valgperiode.
4. Kommunedirektør legger frem Eierskapsmelding årlig for Formannskapet som grunnlag for diskusjon av kommunens eierstyring.

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

1. Eierskapsmelding 2025 vedtas, og erstatter Eierskapsmelding 2021.
2. Kommunedirektøren foretar jevnlig oppdatering av relevant selskapsinformasjon i meldingens Del 2.
3. Kommunedirektør legger frem rullering av Eierskapsmelding til Kommunestyret innenfor hver valgperiode.
4. Kommunedirektør legger frem Eierskapsmelding årlig for Formannskapet som grunnlag for diskusjon av kommunens eierstyring.

Kommunestyret behandling - 26.02.2026 - PS-007/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Tilleggs- og endringsforslag fra Rødt, foreslått av Christoffer Ellingsen, Rødt

1 Tilleggsforslag til Del 1: 2.2 Kriterier for kommunens selskapsdeltakelse

Selskapene skal ha tydelige retningslinjer mot korrupsjon, gaver og andre eventuelle godgjøringer.

2 Tilleggsforslag til Del 1: 2.5.1 Kommunestyrets rolle og ansvar

Saker av vesentlig prinsipiell og politisk betydning skal alltid forelegges kommunestyret

Endres til:

Saker av vesentlig prinsipiell, **økonomisk** og politisk betydning skal alltid forelegges kommunestyret

3 Endringsforslag til DEL 1: 2.5.2 Formannskapets rolle og ansvar

Kommunestyrets delegering til formannskapet eller andre organ skal framgå av kommunens delegasjonsreglement eller denne eiermelding

Endres til:

Kommunestyrets delegering til formannskapet eller andre organ skal framgå av kommunens delegasjonsreglement

4 Endringsforslag til DEL 1: 2.5.5 Eierskapssekretariatets rolle og ansvar

(Kulepunkt 1 kan oppfattes å ha annet innhold enn det som er referert til i vårt forslag 2)

• saksbehandle og tilrettelegge for politiske vedtak i eiersaker. Dette ivaretas ved at det legges fram saker av særlig prinsipiell karakter til drøfting i Formannskapet før saker behandles i representantskap eller generalforsamling

Endres til:

• saksbehandle og tilrettelegge for politiske vedtak i eiersaker. Dette ivaretas ved at det legges fram saker av prinsipiell karakter til behandling i **kommunestyret** før saker behandles i representantskap eller generalforsamling

5 Endringsforslag til DEL 1: 2.5.5 Eierskapssekretariatets rolle og ansvar

Dette for å sikre at kommunens holdninger til saker blir behandlet i

Formannskapet i god tid forut for møte.

Endres til:

Dette for å sikre at kommunens holdninger til saker blir behandlet i formannskapet **og/eller kommunestyret** i god tid forut for møte.

6 Tilleggsforslag til DEL I: 2.5.9 Eiermøter

Det skal føres referat fra eiermøtene der innholdet minst skal inneholde hvilke saker som har vært behandla.

7 Tilleggsforslag til DEL I: 3.6 Sosial dumping

Det forutsettes av innkjøp og leveranser kun mottas fra leverandører som drifter innafor lovverket.

8 Tilleggsforslag til DEL II: Reno-Vest IKS

Dette behandles i Reno-Vest IKS ved første anledning:

I § 2 Formål legges følgende inn:

Reno-Vest IKS skal arbeide aktivt med å legge til rette for og motivere sine kunder til gjenbruk og å minimere avfall.

<u>Tilleggsforslag fra Venstre, foreslått av Jørn Hermod Martinussen, Venstre</u>

Kommunestyret ber om at Eierskapsmeldingen suppleres med et eksplisitt og bindende prinsipp om at styrene i kommunale selskaper med betydelig finansiell risiko eller store verdier som hovedregel skal bestå av profesjonelle styremedlemmer med relevant fagkompetanse innen økonomi, jus, eiendom og virksomhetsstyring

Tilleggsforslag fra AP, foreslått av Ingvill Moen Hovlund, Arbeiderpartiet

1. Årshjul for eieroppfølging

Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide og legge frem et forpliktende årshjul for kommunens eieroppfølging.

Årshjulet skal minimum inneholde:

- Plan for generalforsamlinger/representantskapsmøter
- Rutiner for styreopplæring for kommunens styremedlemmer
- Årlig eierdag med kommunestyret
- Faste dialogmøter/eiermøter med kommunalt eide selskaper
- Årlig rapportering om måloppnåelse og risikovurdering

Kommunedirektøren bes redegjøre for om og hvordan et eierskapssekretariat er etablert i tråd med eierskapsmeldingens forutsetninger, og eventuelt fremme forslag til organisering.

2. Krav om etterlevelse av regelverket for offentlige oppdragsgivere

Kommunestyret legger til grunn at kommunalt eide selskaper skal følge kravene som gjelder for offentlige oppdragsgivere i anskaffelsesregelverket.

Dette innebærer blant annet at selskapene skal:

- Vekte klima- og miljøhensyn i tråd med gjeldende regelverk
- Ha rutiner for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeder
- Stille krav knyttet til seriøsitet, arbeidsvilkår og tiltak mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet
- Stille krav til lærlingeløft i kommunale foretak

Kommunedirektøren bes sørge for at disse forventningene tydeliggjøres i eierstrategiene og følges opp gjennom eierdialogen.

Tillegsforslag fra Høyre, foreslått av Beate Bø Nilsen, Høyre

Eierskapsmeldingen oppdateres med

- En komplett oversikt over eierskapene til Sortland kommune, dvs. selskaper, foretak og interkommunale samarbeid hvor kommunen har eierinteresser (direkte eller indirekte)
- Formålet med eierskapet. En tydeliggjøring om hva en aktiv og god eierskapspolitikk innebærer for Sortland kommune
- Prinsipper for eierstyring. Hvordan selskapene ivaretar samfunnsansvar, bidrar til et seriøst arbeidsliv og forebygger korrupsjon. Sortland kommune bør stille krav til etikk, åpenhet og bærekraft og følge opp at selskapene arbeider for FNs bærekraftsmål, har rutiner mot arbeidslivskriminalitet og stille krav til tilknytning til styrevervregister
- Strategier for eierskapet

Ordfører ba om at det innføres taletid på 2 minutter. Kommunestyret tilsluttet seg dette.

Votering:

Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Tilleggs- og endringsforslag fra Rødt falt;
4 stemmer for (2 Rødt, 2 SV)
23 stemmer mot (12 H, 2 FRP, 2 SP, 1 INP, 1 MDG, 4 AP, 1 V)

Tilleggsforslag fra Venstre vedtatt;
19 stemmer for (12 H, 2 FRP, 2 SP, 1 INP, 1 MDG, 1 V)
8 stemmer mot (2 Rødt, 4 AP, 2 SV)

Tilleggsforslag pkt. 1 fra AP enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslag pkt. 2 fra AP falt;
8 stemmer for (2 Rødt, 4 AP, 2 SV)
19 stemmer mot (12 H, 2 FRP, 2 SP, 1 INP, 1 MDG, 1 V)

Tilleggsforslag fra Høyre vedtatt;
25 stemmer for (12 H, 2 FRP, 2 SP, 1 INP, 1 MDG, 4 AP, 2 SV, 1 V)
2 stemmer mot (2 Rødt)

Kommunestyret PS - 007/26 VEDTAK:

1. Eierskapsmelding 2025 vedtas, og erstatter Eierskapsmelding 2021.
2. Kommunedirektøren foretar jevnlig oppdatering av relevant selskapsinformasjon i meldingens Del 2.
3. Kommunedirektør legger frem rullering av Eierskapsmelding til Kommunestyret innenfor hver valgperiode.
4. Kommunedirektør legger frem Eierskapsmelding årlig for Formannskapet som grunnlag for diskusjon av kommunens eierstyring.

Kommunestyret ber om at Eierskapsmeldingen suppleres med et eksplisitt og bindende prinsipp om at styrene i kommunale selskaper med betydelig finansiell risiko eller store verdier som hovedregel skal bestå av profesjonelle styremedlemmer med relevant fagkompetanse innen økonomi, jus, eiendom og virksomhetsstyring

1. Årshjul for eieroppfølging

Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide og legge frem et forpliktende årshjul for kommunens eieroppfølging.

Årshjulet skal minimum inneholde:

- Plan for generalforsamlinger/representantskapsmøter
- Rutiner for styreopplæring for kommunens styremedlemmer
- Årlig eierdag med kommunestyret
- Faste dialogmøter/eiermøter med kommunalt eide selskaper
- Årlig rapportering om måloppnåelse og risikovurdering

Kommunedirektøren bes redegjøre for om og hvordan et eierskapssekretariat er etablert i tråd med eierskapsmeldingens forutsetninger, og eventuelt fremme forslag til organisering.

Eierskapsmeldingen oppdateres med

- En komplett oversikt over eierskapene til Sortland kommune, dvs. selskaper, foretak og interkommunale samarbeid hvor kommunen har eierinteresser (direkte eller indirekte)

- Formålet med eierskapet. En tydeliggjøring om hva en aktiv og god eierskapspolitikk innebærer for Sortland kommune
- Prinsipper for eierstyring. Hvordan selskapene ivaretar samfunnsansvar, bidrar til et seriøst arbeidsliv og forebygger korrupsjon. Sortland kommune bør stille krav til etikk, åpenhet og bærekraft og følge opp at selskapene arbeider for FNs bærekraftsmål, har rutiner mot arbeidslivskriminalitet og stille krav til tilknytning til styrevervregister
- Strategier for eierskapet

Kommunestyret behandling - 11.12.2025 - PS-109/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Utsettelsesforslag, foreslått av Roar Wessel-Olsen, Høyre

Saken utsettes.
Begrunnelsen er at partiene ønsker mer tid til å gjennomgå saken og spisse prioriteringene knyttet til eierstyringen, slik at kommunestyret kan avklare hva vi vil med eierskapet og den strategiske retningen vi ønsker å legge i våre selskaper.

Votering av utsettelsesforslag:
Forslaget enstemmig vedtatt.

Kommunestyret PS - 109/25 VEDTAK:
Saken utsettes.
Begrunnelsen er at partiene ønsker mer tid til å gjennomgå saken og spisse prioriteringene knyttet til eierstyringen, slik at kommunestyret kan avklare hva vi vil med eierskapet og den strategiske retningen vi ønsker å legge i våre selskaper.

Formannskapet behandling - 27.11.2025 - PS-121/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Kommunedirektør Trond Stenhaug redegjorde for saken.

(Vedlegg)

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapet PS - 121/25 VEDTAK:

1. Eierskapsmelding 2025 vedtas, og erstatter Eierskapsmelding 2021.
2. Kommunedirektøren foretar jevnlig oppdatering av relevant selskapsinformasjon i meldingens Del 2.
3. Kommunedirektør legger frem rullering av Eierskapsmelding til Kommunestyret innenfor hver valgperiode.
4. Kommunedirektør legger frem Eierskapsmelding årlig for Formannskapet som grunnlag for diskusjon av kommunens eierstyring.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

I følge kommuneloven skal alle kommuner minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret.

Vedlagte eierskapsmelding er både redigert, justert og supplert ift den eierskapsmelding kommunen vedtok i 2021. Dette med bakgrunn i både behov for høyere presisjon i enkelte faktabeskrivelser, supplering av viktige tema, samt illustrasjoner og beskrivelser av ulike selskapsformer.

Forslag til eierskapsmelding for kommunen fremmes for sluttbehandling.

FAKTA I SAKEN

En eierskapsmelding er et overordnet politisk styringsdokument for kommunens virksomhet som er lagt til selskaper og noen former for samarbeid.

Formålet med eierskapsmeldingen er å tydeliggjøre eierstrategier for selskap kommunen har eierinteresser i og bidra til at kommunen er en profesjonell og aktiv eier.

Kommuneloven kapittel 26. Eierstyring

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.
Eierskapsmeldingen skal inneholde
a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.

Sortland kommunestyre vedtok eiermelding den 17.06.2021. Denne har vært lagt til grunn ved kommunens utøvelse av eierskap.

VURDERING

Eierskapsmeldingenes hensikt

Hensikten med eierskapsmeldingen er at kommunestyret skal gis anledning til å vurdere om:

- Kommunen ønsker å opprettholde sitt eierskap
- Om kommunen skal ha finansiell målsetting med eierskapet eller om det er den samfunnsmessige nytteverdien som skal vektlegges
- Hvilken strategi kommunen har for videre eierskap og hvilken utvikling det fra kommunes side er viktig å påpeke

- Hva kommunen ønsker å gi av signaler til styrende organer

Blant annet med bakgrunn i dette, skal eierskapsmeldingen til Sortland kommune:

- Si noe om bakgrunnen for og formålet med tjenesteorganiseringen i ulike selskapsformer
- Gi innsikt i hvordan kommunen oppretter/styrer egne selskaper og selskapsinteresser
- Gi en oversikt over de forventninger Sortland kommune har til selskaper hvor de er deleiere
- Gi en kort orientering om hvordan etikk og habilitet skal hensyntas ved selskapsorganisering
- Gi en oversikt over ansvarsforholdene ved deltakelse i en selskapsorganisering
- Vurdere utfordringer knyttet til deltakelse i ulike selskapsorganiseringer
- Klarlegge ansvarsforhold i forhold til kommunens representanter i selskapene

Framlagte forslag til Eierskapsmelding for Sortland kommune er utarbeidet på bakgrunn av

- Gjennomgang av vedtatte eiermelding fra 2021
- Praksis for oppfølging av selskap og samarbeid i de siste årene
- KS- anbefalinger til eierskapsmelding

Eierskapsmeldingen gir ikke svar på alle problemstillinger knyttet til kommunens utøvelse av eierskap, men gir et grunnlag for videre oppfølging av eierskap generelt og oppfølging av det enkelte selskap.

Eierskapsmelding 2025 består av to deler.

DEL 1 - Om eierskap og eierstyring
Denne delen er inndelt i 4 kapitler som omhandler kommunens utøvelse av eierskap, generelle krav og forventninger til selskapene, og avslutningsvis nærmere om kommunens valg av selskapsformer.

Den første delen er generell og beskriver de prinsippielle sidene ved kommunalt eierskap som f. eks. roller og rolleforståelse, eierprinsipper som åpenhet, likebehandling, samfunnsansvar og etikk samt ulike organisasjonsformer for kommunal virksomhet i henhold til ulike lovverk.

Sentralt i dette omhandles tema som selskapsdannelse og juridiske rammer. I tillegg redegjøres det nærmere for ulike selskapsformer, roller og ansvar, samt utøvelse av eierskap.

DEL 2 - Sortland kommunes selskaper/selskapsdannelser
Dette er et eget vedlegg av kommunens ulike selskaper, som er kategorisert etter selskapsform. Denne oversikten er betydelig oppdatert, og gir en oversikt over de selskaper Sortland kommune har eierandel i, diverse nøkkelinformasjon, formålet for selskapet, kort beskrivelse av virksomheten i selskapet, nøkkeltall siste år og gjeldende selskapsavtale/vedtekter tilsv.

Oversikten er ikke uttømmende ift nøkkelinformasjon. Dette er dog ikke avgjørende for å behandle eierskapsmeldingen som sådan. Informasjon i del 2 vil være gjenstand for fortløpende oppdatering, da det tidvis skjer endringer i løpet av et år og hvor det vil være naturlig å samle opp endringer før revidering/oppdatering finner sted.

Generelt
Eierskapsmelding 2025 er et verktøy til hjelp for kommunens folkevalgte og administrasjon i utøvelsen av en transparent og profesjonell eierstyring.
Den skal også fungere som et mest mulig oppdatert oppslagsverk med tanke på nøkkelinformasjon om kommunens ulike (eier)interesser i selskaper og samarbeid.

Eierskapsmeldingen har også inntatt et svært viktig punkt om eierskapssekretariat, som det er viktig for kommunen å få etablert og sikrer nødvendig saksforberedelse i viktige saker for politisk ledelse mht eierstyring og politiske beslutninger.

Eierskapsmelding 2025 bidrar også til åpenhet og tydelighet overfor selskapene slik at de er kjent med kommunens eierprinsipper og mål for selskap og samarbeid.

Eierskapsmeldingen er et offentlig dokument som legges ut på kommunens hjemmesider slik at alle som er interesserte, kan lese den.

Lovfortolkning
Eierskapsmeldingen er utarbeidet i henhold til kommuneloven.

I tillegg gjelder ulik selskapslovgivning, blant annet tilknyttet aksjeselskap, interkommunale selskap, kommunelov og stiftelseslov.

KONKLUSJON
Kommunedirektøren tilrår at fremlagte eierskapsmelding for kommunen sluttbehandles og vedtas.

Vedlegg:
Eierskapsmelding for Sortland kommune 2025 Del I
Eierskapsmelding for Sortland kommune 2025 - Selskapsopplysninger Del II
Vedtatt eierskapsmelding for Sortland kommune 2021